- הגדרת הבעיה 5.1
- 5.2 הגישה הפרמטרית
- שיטות גרעין ורגרסיה מקומית 5.3
- ניסוח סטטיסטי של בעיית הרגרסיה 5.4
  - 5.5 בעיות יסוד בלמידה מודרכת
- 5.6 הערכת ביצועים באמצעות קבוצות בוחן

מקור: 2.7-2.9, 7.2, 7.10 : מקור

הגדרת בעיית הרגרסיה 5.1

 $(x \in X)$ בעיית הרגרסייה עוסקת בלימוד קשר פונקציונלי בין האלמנטים במרחב הקלט ($y \in Y$).

כמו בעיית הסיווג, בעיית הרגרסיה שבה נעסוק בקורס זה הינה בעייה של למידה מודרכת : הקשר כמו בעיית הסיווג, בעיית הרגרסיה שבה מתוך אוסף דוגמאות $\{x_k,y_k\}$, כאשר $\{x_k,y_k\}$ מציין את הערכת המבוקש בין הקלט לפלט נלמד מתוך אוסף דוגמאות $\{x_k,y_k\}$, דהיינו ההערכה הניתנת ללומד.

ההבדל בין בעיית הסיווג לבעיית הרגרסיה הינו באופי <u>מרחב הפלט</u>: בבעיית הסיווג מרחב זה הינו דיסקרטי וסופי, ולרוב חסר מבנה, ואילו בבעיית הרגרסיה הפלט הוא מספר – לרוב מספר ממשי – השייך למרחב מטרי בעל יחס סדר. בהתאם לכך, קיים הבדל במדדי הביצועים (קריטריוני השגיאה) המתאימים לשתי בעיות אלו.

מרכיבים בסיסיים: המרכיבים הבסיסיים של בעיית הרגרסיה הינם, אם כן:

ממשיים, דהיינו רכיבים ממשיים, אוקטור ב מימדי עם רכיבים ממשיים, דהיינו X

$$x = (x_1, \dots x_d), \quad x_i \in \mathbb{R}$$

. (או תת-קבוצה שלו). $\mathbb R$ מרחב הממשי א הוא המרחב טיפוסי Y

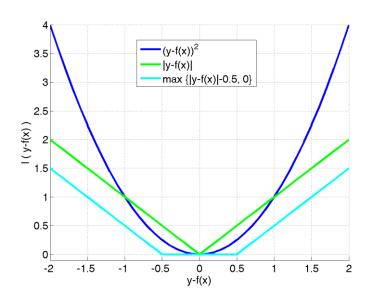
. סדרת האימון קלט (training), הכוללת הוגמאות סדרת – $D = \{x_k, y_k\}_{k=1}^n$

מערכיה יהיו f(x) מערכיה למצוא פונקציה למצוא מטרת אלגוריתם הלמידה למצוא פונקציה לחוגמא בודדת: מטרת אלגוריתם לקלט x. לצורך כך יש צורך להגדיר פונקציה דו- קרובים ככל האפשר לערך הפלט y המתאים לקלט y. לצורך כך יש צורך להגדיר פונקציה או מקומית עד כמה שונה הפלט החזוי f(x) מן הפלט הרצוי או הנכון y פונקציה זו מקבלת ערכים אי-שליליים בלבד וערכה שווה לאפס, כאשר מתקיים שוויון f(x)=y

l(y,f(x))=l(y-f(x)) דוגמאות:

- $l(y-f(x)) = (y-f(x))^2$: שגיאה ריבועית
- l(y-f(x)) = |y-f(x)| : שגיאה אבסולוטית
- $l(y-f(x)) = \max\{|y-f(x)|-\varepsilon,0\}$ שגיאה אבסולוטית, אדישה חלקית •

שרטוט פונקציות השגיאה מופיע בתרשים הבא:

עבור כלל מדידת השגיאה לכלל הדוגמאות: קיים צורך להעריך איכות של פונקציות f(x) עבור כלל הדוגמאות ולא כל אחת בנפרד. אפשרות אחת היא לקחת את הדוגמא הגרועה ביותר

$$l(f) = \sup_{(x,y)} l(y - f(x))$$

אלא שזו מתמקדת במקרה הגרוע ביותר, שלא תמיד הוא מאפיין ביחד לשאר הדוגמאות.

אפשרות שניה היא למצע, $l(f) = \int l(y-f(x))dP$. אפשרות שניה היא למצע, ההתנהגות בחס לכלל הדוגמאות, ולרוב קלה יותר לשימוש ואנליזה.

. לרוב, המידה P אינה ידועה, ולכן מקרבים את הגודל האחרון על ידי מדגם סופי

נניח עתה כי נתונה בהכרח זהה לסדרת . $D=\{x_k,y_k\}_{k=1}^n$ (test) נניח עתה כי נתונה כי נתונה בהמשך). עבור פונקצית רגרסיה נתונה f(x) , נגדיר את השגיאה הכוללת (Sum of Errors אופן הבא:

$$E_{SE}(f) = \sum_{k=1}^{n} l(y_k - f(x_k))$$

. D מדד זה נקרא גם השגיאה האמפירית ביחס לסדרת הבוחן שני מקרים מיוחדים הם:

: אופן הבא (Sum of Square Errors) אופן הבא

$$E_{SSE}(f) = \sum_{k=1}^{n} (y_k - f(x_k))^2$$

 $\,$. D מדד זה נקרא גם <u>השגיאה האמפירית הריבועית</u> ביחס לסדרת הבוחן

:(Sum of Absolute Errors) מדד שגיאה מקובל נוסף הינו סכום ערכי השגיאות

$$E_{SAE}(f) = \sum_{k=1}^{n} |y_k - f(x_k)|$$

-מדד אה נקרא הם השגיאה האמפירית המוחלטת ביחס ביחס הבוחן שם נוסף הינו שגיאת מדד אה נקרא השגיאה האמפירית המוחלטת של סדרת השגיאות. ℓ_1 של סדרת השגיאות.

ניתן עתה להגדיר את מטרת הלימוד כמציאת פונקצית רגרסיה $\hat{f}(x)$ שתביא למינימום את מדד השגיאה הנבחר.

הגישה הפרמטרית 5.2

הגישה הנפוצה ביותר לפתרון בעיית הרגרסיה הינה הגישה הפרמטרית. בגישה זו, אנו בוחרים הגישה הנפוצה ביותר לפתרון בעיית הרגרסיה הינה הגישה משפחת משפחה פרמטרית של פונקציות, דהיינו משפחת פונקציות רגרסיה מהצורה (באשר θ מציין וקטור פרמטרים (ממשיים) הניתנים לכיוונון. משפחה זו נקראת גם המודל. הלמידה מתבצעת על ידי קביעת וקטור הפרמטרים θ .

heta כיצד נבחר (נכוונן או נקבע) את הפרמטר heta : גישה פשוטה ומקובלת לכך הינה בחירה של המביא לערך קטן ככל האפשר של השגיאה האמפירית המתאימה ביחס לסדרת הלימוד. למשל המביא לערך קטן ככל האפשר של השגיאה האמפירית המתאימה ביחס לסדרת הלימוד.

$$E_{SSE}(\theta) = \sum_{k=1}^{n} (y_k - f(x_k, \theta))^2 \rightarrow \text{min over } \theta$$

כפי שנראה בהמשך, בגישה זו כוללת מספר בעיות שיש להתמודד עימן בזהירות.

מודלים מקובלים (עליהם נתעכב בהמשך) כוללים את הבאים.

א. מודלים ליניאריים בקלט. המודל הפשוט ביותר הינו המודל הבא

$$\hat{f}(x,\theta) = w_0 + w_1 x_1 + \dots + w_d x_d$$

כאשר $\theta = (w_0, w_1, \ldots, w_d)$ הוא וקטור הפרמטרים הוא $\theta = (w_0, w_1, \ldots, w_d)$ כאשר ברכיבי הקלט w_i נקראים הפרמטרים ברכיבי הקלט א נקראים גם המשקלים, ובהתאם הסימון w_i

מטרת תהליך הלימוד עבור מודל זה הינה מציאת הפונקציה הליניארית המתארת באופן הטוב ביותר את הקשר בין הקלט לפלט. יתרונו של המודל הליניארי הינה בפשטות החישוב: עבור פונקציית שגיאה ריבועית, ניתן לקבל נוסחה סגורה עבור הפרמטרים האופטימאליים.

ב. מודלים ליניאריים מוכללים: צרוף ליניארי של פונקציות בסיס. במקרים רבים, ההגבלה לפונקציות ליניאריות של הקלט הינה קשה מדי. למרבה המזל, ניתן להרחיב את יכולת התיאור של המודל בקלות יחסית מבלי לאבד את יתרונותיו החישוביים, וזאת על ידי שימוש בפונקציות בסיס. מודל זה מתואר על ידי:

$$\hat{f}(x,\theta) = w_1 \phi_1(x) + \dots + w_M \phi_M(x) = \sum_{m=1}^M w_m \phi_m(x)$$

 $f(x, \theta)$ הינן פונקציות הנבחרות מראש, וקרויות פונקציות המודל $\phi_m(x)$ הינו, לפיכך, צרוף ליניארי של פונקציות בסיס.

בחירות אפשריות של פונקציות בסיס הינן פולינומים, פונקציות הרמוניות (טורי פורייה רב-ממדיים), פונקציות בסיס רדיאליות, ועוד (שיוזכרו בהמשך).

 $oldsymbol{k}$. מודלים לא- ליניאריים. קיימות משפחות מחדלים שאינם ליניאריים בפרמטרים. קיימות משפחות שונות של מודלים שהם בעלי תכונות רצויות לבעיות סיווג ורגרסיה. דוגמא חשובה למודל לא לינארי כזה הינו רשת ניירונים מלאכותית. במקרים אלה לא ניתן לחשב באופן אנליטי את הערך של המביא למינימום את השגיאה האמפירית, ויש להיעזר באלגוריתמי אופטימיזציה נומריים, כגון אלגוריתם הגרדיאנט.

שיטות גרעין ורגרסיה מקומית 5.3

שיטות מבוססות גרעין הינן שיטות א-פרמטריות אשר מבוססות על מתן הערך $\hat{f}(x_0)$ בנקודה הצויה אל ידי מיצוע ערכי סדרת הלימוד בנקודות סמוכות לנקודה המבוקשת. ניתן לראות גישות אלו כהכללה או התאמה של שיטות Nearest Neighbor למקרה של רגרסיה.

סדרת הלימוד, אותה אנו שומרים בזיכרון. בהינתן קלט $\{x_k,y_k\}_{k=1}^n$ תהי בזיכרון. בהינתן קלט ב x_k על את תבנית הקלט של x_k הקרובה ביותר ל- x_k , ונסווג את בנית הקלט של

$$f_{NN}(x) = y_{k(x)}$$

כאשר

$$k(x) = \arg\min_{k=1,\dots,n} d(x, x_k)$$

 $(x_k - t) x$ הוא המרחק בין ל $d(x, x_k)$ ואילו

ניתן כמובן להכליל גישה זאת ולקחת ממוצע של יותר משכן אחד, או אפילו באמצעות קרוב פונקציה באמצעות גרעין היא <u>הממוצע המשוקלל</u> הבא (ממוצע Nadaraya-Watson):

$$\hat{f}(x_0) = \frac{\sum_{k=1}^{n} K(x_0, x_k) y_k}{\sum_{k=1}^{n} K(x_0, x_k)}$$

 $.x_0$ - היא רחוק xרחוק הגרעין הגרעין סביב המרוכזת היא פונקצייה היא היא הארעין הגרעין היא היא פונקציות הגרעין פונקציות הגרעין פונקציות הגרעין פונקציות הגרעין היפוצות היא היא היא היא היא בין פונקציות הארעין היפוצות ביותר

$$K(x_0, x) = \frac{1}{\lambda} \exp \left[-\frac{\|x - x_0\|^2}{2\lambda} \right]$$

הפרמטר λ שולט על על רוחב הגאוסיאן, וכפי שכבר ראינו פרמטר זה הוא בעל השפעה מכרעת על טיב הקרוב המתקבל.

. Lazy Learning ניתן לראות כי גישת הפתרון פה היא

תרטיה מקומית של פונקציות הגרעין לגישה בין התכונות המקומית של פונקציות הגרעין לגישה הפרמטרית היא שיטת הרגרסיה המקומית. בגישה זו המשערך של $f_0(x_0)$ נבחר באופן פרמטרי באמצעות מודל מקומי $f(x,\theta)$, דהיינו $f(x,\theta)=f(x_0,\hat{\theta})$ כאשר הפרמטר $f(x,\theta)$ מביא למינימום את השגיאה הריבועית המקומית:

$$E(\theta, x_0) = \sum_{k=1}^{n} K(x_0, x_i) (y_k - f(x_k, \theta))^2 \rightarrow \text{min over } \theta$$

. נציין כי . x - היא באופן טיפוסי פולינום מסדר נמוך היא f(x, heta)

- .(Nadaraya-Watson) עבור הגרעין משערך משערך משערך מתקבל מתקבל $f(x, \theta) = \theta$
- עבור שיטה נפוצה לינארית, דהיינו פונקציה לינארית, $f(x,\theta) = \theta_0 + \theta^T x$ עבור עבור (Locally Linear Regression עבור

5.4 ניסוח סטטיסטי של בעיית הרגרסיה

מודל מסוים מודל מסוים בין הבעייה בארון הבעייה פתרון מחדל מסוים עבור הקשר בין מודל מסטיסטיבי מחדל הסטטיסטי הפשוט ביותר הינו מודל הרעש האדיטיבי x והפלט ביותר הינו מודל הרעש האדיטיבי

$$y = f_0(x) + e$$

כאשר $f_0(x)$ פונקציה דטרמיניסטית (אך לא ידועה), ואילו פונקציה דטרמיניסטית (אך לא ידועה). באשר ב- $E(y \mid x) = f_0(x)$ מודל היי מודל היי ובעלת ממוצע פונקציה ב- $f_0(x)$ לפיכך ביכך E(e) = 0

רגרסיה. בבעיה הלומדת, מטרתנו ללמוד פונקציה $\hat{f}(x)$ אשר מהווה קרוב טוב ככל האפשר רגרסיה. בבעיה הלומדת, מטרתנו למוך סדרת הלימוד $f_0(x)$, ובסיוע ידע מוקדם לגבי הבעיה.

 $\hat{f}(x_0)$ הפונקציה הנלמדת היקרא גם פונקצית הרגרסיה, או המודל הערך היקרא גם פונקציה הערך $\hat{f}(x)$ הפונקציה הנלמדת היקרא המקרב או המשערך של המשערך של $f_0(x_0)$ בנקודה זו.

: כפי שכבר הזכרנו, המסגרת הבסיסית של בעיית הרגרסיה היא המודל ההסתברותי הבא

$$y = f_0(x) + e$$

. כאשר רעש אדיטיבי פונקציה אידועה, ו- פונקציה $f_0(\boldsymbol{x})$ פונקציה לא

כאשר e ידועה, הבעיה הופכת לבעייה לבעייה החפכת נתונה בצורה פרמטרים והסטטיסטיקה של $f_0(x)$ סטנדרטית של שערוך פרמטרים סטטיסטי. נדגים זאת בקצרה על ידי חישוב משערך סבירות המירבית למקרה זה (גישה לא בייסיאנית). ניתן כמובן להשתמש פה גם בשיטות בייסיאניות.

נתבונן במודל הרגרסיה הבסיסי, בצורתו הפרמטרית:

$$y = f(x, \theta) + e$$

כאשר x וקטור הפלט, y משתנה הפלט, $f(\cdot,\theta)$ משפחת פונקציות כלשהי (בפרמטר x כאשר x רעש בעל פילוג נתון. ביתר פירוט, נניח כי סדרת הדוגמאות x רעש בעל פילוג נתון. ביתר פירוט, מקיימת את הקשר

$$y_k = f(x_k, \theta) + e_k$$

.(x - ובלתי תלויים, $p_e(\cdot)$ ההה שולי זהה בעלי פילוג בלתי תלויים, בעלי פלתי תלויים, סדרה של משתנים בלתי הלויים, בעלי פילוג שולי זהה ובלתי תלויים באופן הבא משערך הסבירות המירבית יוגדר פה באופן הבא ב

$$\hat{\theta}_{MLE} = \underset{\theta \in \Theta}{\arg\max} \ L(\theta)$$

: כאשר פונקצית הסבירות L(heta) מוגדרת על ידי

$$L(\theta) = p(\{y_k\}_1^n \mid \{x_k\}_1^n, \theta) = \prod_{k=1}^n p(y_k \mid x_k, \theta) = \prod_{k=1}^n p_e(y_k - f(x_k, \theta))$$

. נקבל פילוג פילוג (נקבל פילוג פילוג פילוג (יקבל פילוג פילוג פילוג פילוג (יקבל פילוג פילוג פילוג פילוג וורמלי, פורמלי, פילוג פילוג

$$p_e(y_k - f(x_k, \theta)) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma_e} \exp(-\frac{1}{2\sigma_e^2}(y_k - f(x_k, \theta))^2)$$

ולכן

$$L(\theta) = \left(\frac{1}{\sqrt{2\pi}\sigma_e}\right)^n \exp\left\{-\frac{1}{2\sigma_e^2} \sum_{k=1}^n (y_k - f(x_k, \theta))^2\right\}$$

מכאן נובע כי מקסימיזציה של שקולה למינימיזציה של בחזקה, כלומר L(heta)

$$\hat{\theta}_{MLE} = \arg\min_{\theta \in \Theta} \sum_{k=1}^{n} (y_k - f(x_k, \theta))^2$$

נזכור (מסעיף 3.1) כי הסכום האחרון הינו למעשה השגיאה הריבועית הכוללת $E_{SSE}(\theta)$. קיבלנו כי במקרה של שגיאה גאוסית, משערך הסבירות המירבית מתקבל עייי מינימיזציה של השגיאה במקרה של שגיאה גאוסית, משערך הסבירות מוטיבציה (נוספת) לשימוש בקריטריון השגיאה $E_{SSE}(\theta)$. אבחנה זו נותנת מוטיבציה (נוספת) לשימוש בקריטריון השגיאה הריבועית להערכת הפרמטרים.

5.5 בעיות יסוד בלמידה מודרכת

נתאר עתה מספר בעיות בסיסיות הקשורות ללמידה מודרכת, דהיינו למידה אינדוקטיבית מתוך סדרת דוגמאות. לשם קונקרטיזציה נתייחס בעיקר לבעיית הרגרסיה הפרמטרית, אולם הבעיות המוזכרות אינן ייחודיות למקרה זה.

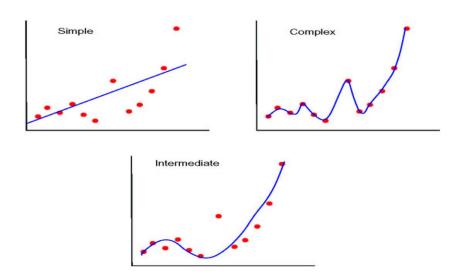
א. בחירת המודל

בחירת אופי המודל (רשת ניירונים, מודל ליניארי, מודל א-פרמטרי) המתאים לבעיה מסוימת הינה בעיה ללא פתרון חד-משמעי. בחירת המודל תסתמך בעיקר על ניסיון קודם עם בעיות דומות, השוואת ביצועי מודלים וגישות שונות לבעיה הקיימת, שיקולים חישוביים, והעדפה אישית.

ב. בחירת סדר המודל

סדר המודל (מספר הפרמטרים) קובע, כעיקרון, את הסיבוכיות האפשרית של משפחת הפונקציות אותן המודל עשוי לתאר. הדילמה הבסיסית בבחירת סדר המודל (או ביתר דיוק סיבוכיות המודל) היא כלהלן:

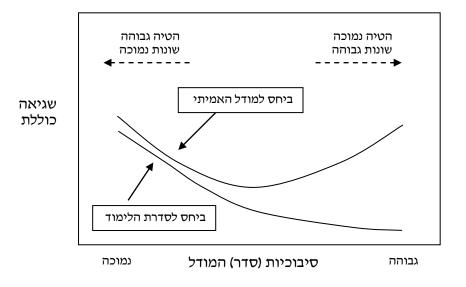
- מודל פשוט מדי (בעל סדר נמוך) עלול לא לאפשר תיאור מדויק של הקשר ה"אמיתי" בין
  הקלט לפלט. למשל: מודל ליניארי ייתן התאמה גרועה עבור פונקציה ריבועית.
- מודל מסובך מדי (בעל סדר גבוה) עלול לדרוש מספר רב מאוד של דוגמאות (או לחילופין זמן לימוד ארוך כאשר מספר הדוגמאות אכן גדול) על מנת לבצע הכללה סבירה. לדוגמא: להתאמת מודל ריבועי לפונקציה ריבועית (סקלרית) נדרשות 3 דוגמאות. התאמה טובה של מודל פולינומיאלי מסדר 700 יידרש מספר גדול בהרבה.

:(Bias-Variance Tradeoff) הניגוד בין שני קטבים אלה קרוי הדילמה של הטיה לעומת שונות

- ההטיה (bias) מציינת את המרחק המינימלי האפשרי בין פונקציה כלשהי מתוך המודל לפונקציה הנלמדת האמיתית (המרחק יימדד על ידי נורמה מתאימה, למשל כאינטגרל על השגיאה הריבועית הנקודתית). ההטיה תקטן ככל שסדר המודל גדל.
- השונות (variance) מציינת את המרחק בין הפונקציה האופטימאלית מתוך המודל זו
  שנותנת את ההתאמה הטובה ביותר לפונקציה האמיתית לבין זו שהתקבלה בפועל לאחר
  התאמה לסדרת הלימוד. השונות תגדל ככל שסדר המודל גבוה יותר.

המרחק בין המודל שנלמד לפונקציה האמיתית מתקבל, לפחות עקרונית, על ידי סיכום מרכיבים אלה. אופי התלות של מרחק זה בסדר המודל מודגם באיור הבא (לפי ציור 2.11 בספר HTF:2001), עבור סדרת לימוד בעלת אורך נתון.

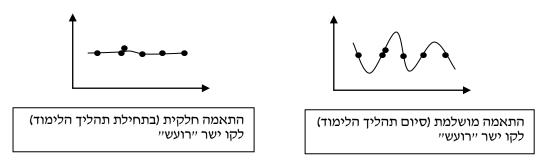
סדר המודל האופטימלי לבעיה זו הוא בנקודת המינימום של עקום ההתאמה למודל האמיתי. יש לציין כי השונות קטנה, עקרונית, ביחס הפוך למספר הדוגמאות בסדרת הלימוד, בעוד ההטיה (לפי הגדרתה) אינה תלויה במספר זה. לכן ככל שמספר הדוגמאות גדל, נקודת האופטימום תתקבל עבור סדר מודל גבוה יותר.

<u>הערה:</u> יש לציין כי הקטנת סדר המודל (מספר הפרמטרים) אינה הדרך היחידה להקטנת הסיבוכיות האפקטיבית של המודל. דרך נוספת, ובעלת חשיבות רבה, הינה הטלת הגבלות על גודל ותחום השינוי של הפרמטרים, או על תכונות שונות של הפונקציה עצמה כגון "חלקות" (גודל הנגזרת הראשונה או השניה). בפרט, בגישת <u>הרגולריזציה הפרמטרית</u> מוסיפים לשגיאה האמפירית איבר נוסף אשר מטיל "קנס" על גודל הפרמטרים, כך שהוא גורם להטיה לכיוון של ערכי פרמטרים נמוכים. בגישה זו מתאפשרת שליטה רציפה בפשרה (tradeoff) שבין גודל הפרמטרים להתאמה לסדרת הלימוד.

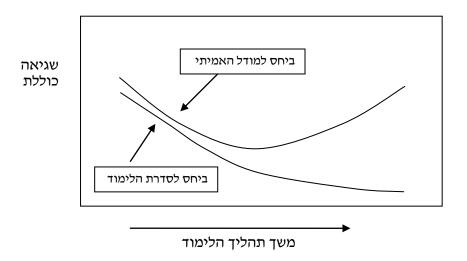
ג. התאמת יתר

אבחנה נוספת הקשורה במודלים בעלי סדר גבוה הינה התאמת היתר. התאמת יתר פרושה התאמה מדויקת של המודל לסדרת הלימוד, אשר מובילה להתאמה גרועה ל"פונקציה האמיתית" (דהיינו: לדוגמאות חדשות). תופעה זו תתבטא בשונות גבוהה עבור מודלים בעלי סדר גבוה, כפי שכבר צוין לעיל.

תופעת התאמת היתר בולטת במיוחד כאשר תהליך הלימוד הוא הדרגתי (איטרטיבי) כך שהתאמת המודל לסדרת הלימוד משתפרת עם זמן הלימוד. התופעה מודגמת בציור הבא:

את תופעת התאמת היתר כתלות בזמן הלימוד ניתן לתאר איכותית בעזרת האיור הבא:

5.6 הערכת ביצועים באמצעות קבוצות בוחן

השאלות המתבקשות מהדיון בסעיף הקודם הן: כיצד לבחור מודל מבין מספר אפשרויות; כיצד לבחור את סדר המודל; וכיצד להימנע מתופעת התאמת היתר. הבעיה כמובן שהמודל האמיתי אינו ידוע, כך שלא ניתן למדוד את השגיאה ביחס למודל זה ולבחור בסדר המודל האופטימאלי, או לעצור את תהליך הלימוד לאחר משך הזמן האופטימאלי.

שאלות אלו, ובפרט נושא בחירת סדר המודל, נחקרו באופן עמוק המסגרות תיאורטית שונות. עם זאת, הגישה הפשוטה ביותר ליישום והבנה היא אמפירית באופייה, ומתבססת על הערכת השגיאה ביחס ליימודל האמיתי" בעזרת סדרת בוחן.

קבוצות אימות ובוחן: הגישה הפשוטה ביותר לבדיקת ביצועים היא לחלק את קבוצת הדוגמאות הקיימת למספר תת-קבוצות, כאשר הראשונה משמשת ללימוד (training set), והאחרות לבחירת וכיוונון המודל ובדיקת ביצועים סופית. חלוקה מקובלת היא כלהלן:

- א. סדרת הלימוד (Training set) משמשת לכיוונון הפרמטרים (עייי מזעור השגיאה האמפירית וכוי).
  - ב. סידרת האימות (Validation set) משמשת לבחירת מודל וסדר מודל
    - משמשת להערכת ביצועים סופית. (Test set) מידרת הבוחן

חשוב להדגיש כי אין ״לערבב״ בין קבוצות אלו. שימוש בסדרת האימות, למשל, לצורך כיוונון הפרמטרים עשוי להוביל להערכה אופטימית של השגיאה, ובהתאם לבחירה בסדר מודל גבוה והתאמת יתר. שימוש בסדרת הבוחן באחד משלבי הלימוד יוביל להערכה אופטימית של ביצועי המערכת.

חלוקת הדוגמאות הקיימות לקבוצות השונות תתבצע באופן אקראי, כדי למנוע חוסר איזון באופי הדוגמאות. כלל אצבע לבחירת גודל הקבוצות הוא: 50% (לימוד), 25% (אימות), 25% (בוחן). יחסים אלה עשויים להשתנות בהתאם למידת הרעש הצפויה במידע, ובהתאם למספר הכולל של הדוגמאות הזמינות.

גישה זו פשוטה למימוש וחסכונית בזמן. אולם כאשר מספר הדוגמאות הינו קטן, הויתור על 50% מתוכן בשלב הלימוד הופך להיות משמעותי. במקרה זה ניתן להשתמש בגישה הבאה.

אימות אולקת ל-K קבוצות הדוגמאות בגישה או קבוצת (Cross Validation) אימות צולב (Cross Validation) בגישה או גודל ($i=1,\ldots,K$) מתבצע התהליך הבא

- .i -ם שלב הלימוד מתבצע על סט הדוגמאות הכולל , פרט לקבוצה ה- .1
- .i -השגיאה האמפירית של המסווג שהתקבל מחושבת על פני הקבוצה ה- .

בסיום התהליך מחושבת השגיאה הכוללת כסכום $\,K\,$ השגיאות שהתקבלו. זו השגיאה בה נשתמש לבחירת המודל וסדר המודל.

בחירה אופיינית עבור K הינה 5 עד 10. במקרה הקיצוני שבו K=n (כמספר הדוגמאות הכולל), כל קבוצה תכלול דוגמא אחת בלבד. מקרה זה מכונה:

. Leave-one-out cross-validation